

ČÍNSKÉ LESNICTVÍ V ČÍSLECH A SOUVISLOSTECH

Jiří Mánek

Čína patří k zemím s nejrychleji rostoucími lesními zdroji na světě. Za několik desetiletí zvýšila lesnatost z přibližně 12 % na více než 25 % a vytvořila největší plochu uměle založených lesů na světě. Za působivými čísly však stojí lesnictví s nízkou hektarovou zásobou, vysokým podílem mladých porostů, rozsáhlými plantážemi a tvrdými provozními problémy v ochraně lesa. Článek shrnuje strukturu čínských lesů, systém jejich řízení, hlavní programy zalesňování a praktické souvislosti pro lesnickou praxi.

JIŘÍ MÁNEK

- bývalý ředitel NP Šumava,
- třetím rokem spolupracuje s čínskými národními parky, s National Forestry and Grassland Administration (NFGA), její vzdělávací agenturou NAFGA a s Forestry Department of Fujian Province,
- tvůrce dokumentárních filmů o čínských národních parcích,
- první Evropan, který navštívil jádrová území všech pěti nových čínských, státem zřízených národních parků,
- prezident Česko-Čínského Centra pro kulturní a obchodní výměnu, z.s.
- e-mail: jiri.manek@chinatura.cz

LES JAKO SOUČÁST STÁTNÍ STRATEGIE

Čínské lesnictví dnes už nelze posuzovat pouze jako produkční odvětví. V současném čínském pojetí je les zcela správně nástrojem ochrany půdy, vody, klimatu, biodiverzity, obnovy degradované krajiny a sociální stability venkova. Tento přístup vychází z rozsahu problémů, které Čína řeší: desertifikace, eroze, tlak obrovské populace, nedostatek domácí dřevní suroviny a současně až frenetická snaha zvýšit schopnost krajiny vázat uhlík.

Čína deklarovala dosažení vrcholu emisí CO₂ před rokem 2030 a uhlíkovou neutralitu před rokem 2060. Když se podíváme na

vrchol emisí CO₂ v Evropě a cíl neutrality v roce 2050, tak Čína od vrcholu k neutralitě naplánovala o polovinu času kratší cestu než Evropa. O to víc technologií nasadila. Lesnictví má v této strategii mimořádně významnou roli. Cílem není pouze vysazovat stromy, ale zvyšovat objem zásoby dříví, stabilizovat krajinu a zlepšovat ekologické funkce rozsáhlých území.

OD TĚŽBY K EKOLOGICKÉMU LESNICTVÍ

Vývoj čínského lesnictví po roce 1949 lze zjednodušeně rozdělit do tří etap. První etapa byla produkční a exploatační,

Základní ukazatele čínského lesnictví

Ukazatel	Hodnota
Rozloha Číny	cca 9,6 mil. km ² (celá Evropa cca 10,2 mil. km ² , EU cca 4,3 mil. km ²)
Počet obyvatel	více než 1,4 mld. (Evropa 740 mil., EU 450 mil.)
Lesní plocha (podle 9. národní inventarizace)	téměř 220 mil. ha
Lesnatost (podle 9. národní inventarizace)	cca 23 %
Lesní zásoba (podle 9. národní inventarizace)	17,56 mld. m ³
Cíl 14. pětiletého plánu pro rok 2025	24,1% lesnatosti
Cíl zásoby pro rok 2025	18 mld. m ³
Aktuálně (2026) uváděná lesnatost	25,09 %
Aktuálně (2026) uváděná lesní plocha	cca 241 mil. ha
Aktuálně (2026) uváděná zásoba	téměř 20,99 mld. m ³

Zdroj: 9. národní inventarizace a další

Vývojové etapy čínského lesnictví po roce 1949

Období	Převažující přístup	Lesnický význam
1949–1978	Produkce a maximální využití dřeva; exploatační fáze.	Les byl chápán převážně jako surovinový zdroj pro budování státu.
1978–90. léta	Vyrovnanější důraz na produkci dřeva a ekologický rozvoj.	Postupný přechod od prosté těžby k regulovanějšímu hospodaření.
od roku 1998	Ochrana přírodních lesů, návrat lesních ploch, udržitelný rozvoj a obnova krajiny.	Ekologické funkce lesa získávají prioritu; sílí ochrana přírody a management krajiny.

Srovnání Číny a České republiky

Ukazatel	Čína	Česká republika	Lesnická interpretace
Rozloha státu	cca 9,6 mil. km ²	cca 78 900 km ²	Čína je přibližně 122× větší.
Lesní plocha	cca 241 mil. ha	cca 2,68–2,70 mil. ha	Čína má asi 90× větší plochu lesů.
Lesnatost	25,09 %	cca 34 %	ČR je relativně lesnatější země.
Celková zásoba dřeva	cca 20,99 mld. m ³	cca 0,7 mld. m ³	Čína má řádově větší celkovou zásobu, ale ne v poměru k ploše.
Prostý přepočet zásoby na hektar	cca 87 m ³ /ha	cca 255–265 m ³ /ha	České lesy mají přibližně trojnásobný porostní kapitál na hektar.
Zásoba na obyvatele	cca 15 m ³ /os.	cca 63 m ³ /os.	Čína má velmi nízkou zásobu dřeva na obyvatele.

Funkční členění čínských lesů

Kategorie	Hlavní účel	Režim těžby	Poznámka pro českého čtenáře
Ekologické lesy	Ochrana půdy, vody, biodiverzity, krajiny, ochrana proti větru a písku.	Komerční těžba je výrazně omezena nebo zakázána; možné jsou zásahy pro výchovu, obnovu, ochranu lesa či zlepšení porostu.	Přibližují se části našich lesů ochran- ných, lesů zvláštního určení a lesů v chráněných územích.
Hospodářské lesy	Produkce dřeva, paliva, plodů, průmyslových a dalších lesních produktů.	Těžba je možná podle stanovených pravidel a hospodářského režimu.	Jde o hlavní produkční základnu pro domácí dřevní a nedřevní surovinu.

Zdroj: NAFGA, 9. národní inventarizace

druhá se pokoušela vyrovnat produkční a ekologické cíle a třetí znamenala obrát k ochraně přírodních lesů, velkoplošnému zalesňování a obnově ekologických funkcí krajiny.

Zlomem byly mimo jiné katastrofální povodně na konci 90. let, po nichž Čína výrazně posílila ochranu přírodních lesů.

V současnosti mají ekologické lesy větší rozlohu než lesy hospodářské; poměr přibližně 56 : 44 ve prospěch ekologických lesů. Paralelu čínských ekologických lesů můžeme hledat v našich lesích ochranných či lesích zvláštního určení s významně limitovanou těžbou a důležitými mimoprodukčními funkcemi.

Rozložení lesů v Číně.

Zdroj: NAFGA, 9. národní inventarizace

Vybrané údaje k hospodářským lesům podle původních podkladů

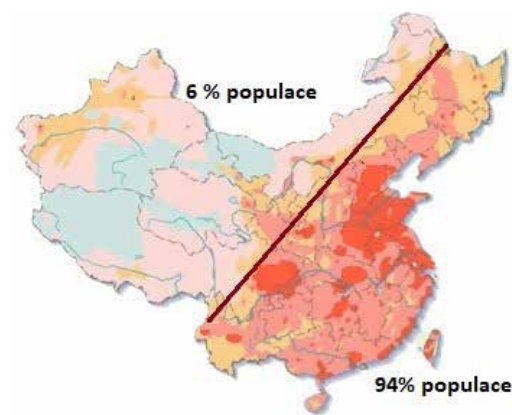
Ukazatel	Hodnota
Celková plocha hospodářských lesů	94,6 mil. ha
Lesy pro produkci dřeva	72,4 mil. ha
Lesy pro palivové dřevo	1,26 mil. ha
Lesy s dalším ekonomickým využitím	20,94 mil. ha
Vlastnictví hospodářských lesů	42,2 % stát; 37,5 % kolektivní vlastnictví; 20,3 % soukromí vlastníci nebo uživatelé

Zdroj: NAFGA, 9. národní inventarizace

Struktura čínských lesů podle typu vegetace

Typ porostu	Plocha	Podíl	Lesnická poznámka
Stromové lesy	179,89 mil. ha	82,43 %	Hlavní nositel zásoby dřeva a produkčních funkcí.
Bambusové lesy	6,41 mil. ha	2,94 %	Botanicky travina, v Číně významný lesní a průmyslový zdroj.
Keřové porosty	31,92 mil. ha	14,63 %	Důležité v aridních, krasových a horských oblastech; vysoký ochranný význam.

Zdroj: NAFGA, 9. národní inventarizace

Hu Huanyongova linie jako hranice mezi hustě osídleným východem a řídko osídleným západem.
Zdroj: Liu Chunyan, 2023: Introduction to China Forestry, NAFGA, Beijing

PLOCHA LESA NENÍ TOTÉŽ CO KVALITA LESA

Čína dosáhla mimořádného růstu lesní plochy. Podle dřívějších údajů se lesní pokryv za přibližně 30 let zvýšil z 12 % na 23 %, což znamenalo přírůstek asi 105 mil. ha lesa. To odpovídá více než třináctinásobku rozlohy celé České republiky. Důležitá je také zásoba, přírůstek, věková struktura, druhová skladba, stabilita porostů a jejich odolnost vůči suchu, škůdcům a požárům.

GEOMORFOLOGIE URČUJE LES I OSÍDLENÍ

Rozložení čínských lesů úzce souvisí s reliéfem a klimatem. Západní část země tvoří hory, pouště, polopouště a náhorní plošiny. Východní část má příznivější klimatické a půdní podmínky, nižší nadmořské výšky a také výrazně vyšší hustotu osídlení. Stejnou logiku ukazuje Hu Huanyongova linie. Západně od ní leží přibližně 57 % rozlohy Číny, ale žije tam jen kolem 6 % populace. Východně od linie leží asi 43 % rozlohy státu, ale soustřeďuje se zde přibližně 94 % obyvatelstva.

INSTITUTE, PRÁVO A CÍLE

Vrchní státní dozor nad lesy vykonává National Forestry and Grassland Administration, tedy NFGA. Tato instituce nespravuje pouze lesy, ale také travní porosty, mokřady, chráněná území, volně žijící rostliny a živočichy, bojuje s desertifikací

Přírodní lesy Číny – hlavní kvantitativní ukazatele

Ukazatel	Hodnota	Lesnická interpretace
Plocha přírodních lesů	138,7 mil. ha	Rozloha více než padesátinásobně převyšuje veškerou plochu lesů v ČR.
Přírodní stromové lesy	cca 123 mil. ha	Jádro přirozené stromové složky čínských lesních ekosystémů.
Zásoba přírodních lesů	13,67 mld. m ³	Přírodní lesy soustřeďují rozhodující část čínské dřevní zásoby.
Průměrná zásoba přírodních stromových lesů	111,36 m ³ /ha	Vyšší hodnota než u plantáží, ale stále výrazně nižší než v českých hospodářských lesích.
Podíl na celkové ploše lesů podle 9. národní inventarizace	cca 63,55 %	Přírodní lesy plošně převažují nad uměle založenými porosty.
Podíl na celkové zásobě podle 9. národní inventarizace	cca 80,14 %	Zásoba je koncentrována hlavně v přírodních lesích, nikoli v mladých plantážích.
Hlavní oblasti výskytu	Vnitřní Mongolsko, Heilongjiang, Yunnan, Tibet, Sichuan	Rozložení odpovídá horským, severovýchodním a jihozápadním oblastem s vyšším podílem přirozených porostů.

Zdroj: NAFGA, 9. národní inventarizace; upraveno pro potřeby článku

Stromové lesy Číny podle věkových skupin

Věková skupina	Plocha	Zásoba	Lesnická interpretace
Mladé porosty	58,7754 mil. ha	2,139 mld. m ³	Průměrná zásoba cca 36,4 m ³ /ha; vysoký plošný podíl, nízký okamžitý porostní kapitál, vysoký budoucí růstový potenciál.
Středněvěké porosty	56,2592 mil. ha	4,822 mld. m ³	Průměrná zásoba cca 85,7 m ³ /ha; fáze rychlého nárůstu zásoby a významná budoucí produkční základna.
Dospívající / předmýtní porosty	28,6133 mil. ha	3,514 mld. m ³	Průměrná zásoba cca 122,8 m ³ /ha; přechod k vyšší zásobě a vyšší ekologické hodnotě porostu.
Zralé porosty	26,9035 mil. ha	4,758 mld. m ³	Průměrná zásoba cca 176,9 m ³ /ha; klíčová zásobárna dřeva a uhlíku, významná pro stabilitu lesní krajiny.
Přestálé porosty	9,3386 mil. ha	2,327 mld. m ³	Průměrná zásoba cca 249,2 m ³ /ha; nejvyšší zásoba na hektar, vysoká hodnota pro biodiverzitu a ochranu přirozených procesů.
Celkem stromové lesy	179,89 mil. ha	17,56 mld. m ³	Průměrná zásoba cca 97,6 m ³ /ha; nízká hodnota ve srovnání se střední Evropou dokládá mladost a řídkost části čínských porostů.

Zdroj: NAFGA, 9. národní inventarizace

a řídí systém národních parků. V čínském modelu je tedy lesnictví institucionálně silně propojeno s ochranou přírody a obnovou krajiny.

Základním právním předpisem je lesní zákon České lidové republiky z roku 1984, výrazně novelizovaný v roce 2019. Pro aktuální období byl významný 14. pětiletý plán pro ochranu a rozvoj lesnického a travního sektoru pro roky 2021–2025. Stěžejní je pětiletý plán pro období 2026–2030.

VLASTNICTVÍ A FUNKČNÍ KATEGORIE LESŮ

Od roku 2003 probíhá v Číně reforma vlastnických a užívacích vztahů k lesům. Cílem bylo zvýšit odpovědnost konkré-

ních hospodářů za stav porostů. Vedle státních lesů mají významnou roli kolektivně spravované lesy a u hospodářských lesů také soukromí vlastníci nebo uživatelé.

STROMOVÉ, BAMBUSOVÉ A KEŘOVÉ LESY

Čína rozlišuje stromové lesy, bambusové lesy a keřové porosty. Právě to je nutné mít na paměti při mezinárodním srovnávání lesnatosti. Číslo „plocha lesa“ v Číně neznamená totéž, co si pod lesem běžně představí střeoevropský lesník.

Bambus je botanicky travina z čeledi lipnicovitých, ale v čínské lesnické statistice má postavení lesního zdroje. Čína eviduje přibližně 400 druhů bambusu, z toho

kolem 50 hospodářsky významných. Bambusové porosty zauímají 6,41 mil. ha a rostou od nížin až do horských oblastí Tibetu. Hospodářsky významný je zejména *Phyllostachys pubescens*.

Keřové lesy mají význam především v aridních oblastech západu, v krasových oblastech jihozápadu, v suchých údolích a nad horní hranicí lesa. Jejich hodnota není primárně v produkci dřeva, ale v ochraně půdy, stabilizaci svahů a využití stanovišť, kde stromové dřeviny obtížně prosperují.

PŘÍRODNÍ LESY

Vzhledem k mimořádně rozmanitým přírodním a klimatickým podmínkám má

Typy přírodních lesů v Číně podle klimatických podmínek

Klimatický / vegetační typ	Hlavní oblasti výskytu	Typické rysy	Lesnický význam
Chladné mírné jehličnaté lesy	Severovýchod Číny, zejména oblast Velkého Chinganu, Heilongjiang a Vnitřní Mongolsko	Převaha jehličnanů, pomalejší růst, dlouhá zima, významné zastoupení modřínů, smrků a jedlí.	Důležité zásobní a ochranné lesy severu; citlivé na požáry, těžbu a změny klimatu.
Mírné smíšené jehličnato-listnaté lesy	Severovýchodní horské oblasti, pohoří Changbai a Malý Chingan	Směs jehličnanů a listnáčů, vyšší druhová i prostorová pestrost než v čistě jehličnatých porostech.	Jedny z nejhodnotnějších přirozených lesů Číny z hlediska zásoby, biodiverzity a stability.
Teplé mírné opadavé listnaté lesy	Severní a střední Čína, přechodné oblasti kolem linie Qinling–Huaihe	Opadavé listnaté porosty s významným zastoupením dubů a borovic na sušších stanovištích.	Silný tlak osídlení a zemědělství; vysoký význam pro ochranu půdy, vody a obnovu degradované krajiny.
Subtropické stálezelené listnaté a smíšené lesy	Jižní, jihovýchodní a jihozápadní Čína, zejména Yunnan, Sichuan, Guangxi, Guangdong, Fujian a Hunan	Vysoká druhová pestrost, rychlejší růst, složitější struktura porostů, časté prolínání přirozených a kulturně ovlivněných lesů.	Významné pro biodiverzitu, vodní režim a uhlíkovou bilanci; zároveň pod tlakem plantážového hospodaření.
Tropické monzunové a deštné lesy	Hainan, jižní Yunnan, jihovýchodní Tibet a okrajově další nejjižnější oblasti	Nejvyšší druhová rozmanitost, tropická až monzunová dynamika, často fragmentované zbytky přirozených porostů.	Klíčové biotopy pro ochranu biodiverzity; vysoká citlivost na fragmentaci a změnu využití půdy.
Horské a vysoko-horské lesy a křoviny	Tibet, Qinghai, západní Sichuan, severozápadní Yunnan a další horské oblasti	Krátká vegetační doba, extrémní reliéf, přechody mezi lesem, křovinami a alpínskou vegetací.	Především ochranná funkce: stabilizace svahů, ochrana pramenišť, půdy a vodního režimu velkých asijských řek.

Zdroj: NAFGA, 9. národní inventarizace a klimaticko-vegetační členění čínských lesů

Čína různé typy přírodních lesů s výrazným zonálním rozšířením. Podle 9. národní inventarizace lesa činí plocha přírodních lesů přibližně 138,7 mil. ha. Z toho přírodní stromové lesy představují asi 123 mil. ha. Zásoba přírodních lesů je uváděna na 13,67 mld. m³ dřeva a průměrná hektarová zásoba přírodních stromových lesů dosahuje 111,36 m³/ha.

Z pohledu lesnické interpretace je důležité, že přírodní lesy tvoří podstatnou část čínské lesní plochy, ale ještě významnější část celkové zásoby dřeva. Nejde tedy jen o území ochrany přírody, ale také o hlavní nositele porostního kapitálu, biodiverzity a ekologické stability. Největší souvislé oblasti přírodních lesů se nacházejí zejména ve Vnitřním Mongolsku, Heilongjiangu, Yunnanu, Tibetu a Sichuanu.

Věková struktura stromových lesů ukazuje, že velká část čínských porostů je stále mladá až středněvěká. To vysvětluje nízkou průměrnou hektarovou zásobu celé země. Zároveň je však patrné, že dospívající, zralé a přestárlé porosty soustřeďují mnohem vyšší zásoby na hektar a mají zásadní význam pro uhlíkovou bilanci, biodiverzitu i stabilitu krajiny.

Typologicky je nutné čínské přírodní lesy vnímat v mnohem širším klimatickém rozpětí než lesy střední Evropy. V jediném státě se setkávají chladné jehličnaté lesy severovýchodu, smíšené lesy mírného pásma, opadavé listnaté lesy severní Číny, subtropické stálezelené lesy jihu a jihozápadu i zbytky tropických monzu-

nových a deštných lesů. Každý z těchto typů má odlišnou produkční dynamiku, druhovou skladbu, ohrožení i ochranný význam.

Čínské přírodní lesy jsou hlavním nositelem dřevní zásoby, ekologické stability a biodiverzity. Plantáže sice vysvětlují rychlý růst lesní plochy, ale přírodní lesy rozhodují o kvalitě čínského lesního fondu. Proto je jejich ochrana, přeměna režimu hospodaření a omezení komerční těžby jedním z klíčových bodů současné čínské lesnické politiky.

DŘEVINY ČÍNSKÝCH PLANTÁŽÍ A OCHRANA LESA

Čína má největší plochu lesních plantáží na světě. Uměle založené lesy a plantáže zauímají 79,55 mil. ha. Jejich zásoba činila 3,39 mld. m³ a průměrná hektarová zásoba pouze 59,30 m³/ha. Největší plochy vysazených lesů se nacházejí v provinciích Guangxi, Guangdong, Vnitřní Mongolsko, Yunnan, Sichuan a Hunan. Nejčastěji se uplatňují rychle rostoucí dřeviny: topoly, eukalypty, duby, čínská jedle *Cunninghamia lanceolata*, modřín dahurský, borovice Massonova, borovice tabuliformní, borovice Elliottova, cypřišek náhrobní a trnovník akát.

Plantážové hospodaření přineslo Číně rychlý růst lesní plochy a domácí dřevní produkce. Současně však vytvořilo rozsáhlé

Vybrané dřeviny čínských plantáží

Vědecký název	Český název	Hospodářská poznámka
<i>Cunninghamia lanceolata</i>	ostrolistec kopinatý	Významná produkční jehličnatá dřevina jižní Číny; tradiční surovina.
<i>Larix gmelinii</i>	modřín dahurský	Dřevina chladnějších oblastí severovýchodu.
<i>Pinus massoniana</i>	borovice Massonova	Významná rychle rostoucí borovice jihu Číny; zranitelná při hromadném výskytu škodlivých činitelů.
<i>Pinus tabuliformis</i>	borovice tabuliformní	Čínská červená borovice; rychlý růst v mládí.
<i>Pinus elliotii</i>	borovice Elliottova	Rychle rostoucí introdukovaná borovice.
<i>Cupressus funebris</i>	cypřišek náhrobní	Dřevina teplejších oblastí, lokálně významná.
<i>Robinia pseudoacacia</i>	trnovník akát	Významná dřevina pro obtížnější stanoviště; v evropském kontextu nutná opatrnost kvůli invazivitě.
<i>Populus</i> spp.	topoly	Rychlá produkce biomasy, ochranné pásy, plantážové hospodaření.
<i>Eucalyptus</i> spp.	eukalypty	Intenzivní plantážové hospodaření v teplejších oblastech; vysoká produkce, otázky vody a stability.

Zdroj: NAFGA, 9. národní inventarizace

porosty s nízkou druhovou a prostorovou diverzitou. Tyto porosty jsou citlivější ke škůdcům, chorobám, suchu a požárům. Vážným problémem je například borovico-

vé vadnutí, spojené s hádátkem *Bursaphelenchus xylophilus*. Napadené borovice ztrácejí schopnost transportovat vodu, dochází k narušení vodního režimu, hnědnutí jehlic

a rychlému odumírání. U citlivých porostů může dojít k úhynu během několika týdnů až měsíců. Pro velkoplošné monokultury je tento typ rizika mimořádně nebezpečný.

Přírodní lesy a uměle založené porosty. Tabulka ukazuje rozdíl mezi plošným úspěchem a kvalitou porostního kapitálu.

Typ lesa	Plocha	Zásoba	Průměrná zásoba	Hodnocení
Přírodní lesy	138,7 mil. ha	13,67 mld. m ³	111,36 m ³ /ha u přírodních stromových lesů	Vyšší porostní kapitál, větší ekologický význam, centrum ochrany přírodních lesů.
Uměle založené lesy a plantáže	79,55 mil. ha	3,39 mld. m ³	59,30 m ³ /ha	Obrovská plocha, nízká zásoba, vysoký podíl mladých a produkčně orientovaných porostů.

Zdroj: Xu Jide et al. eds., 2019

Vybrané hlavní lesnické projekty Číny

Projekt	Zahájení	Rozsah / cíl	Význam
Ochranné lesy severu Číny („zelená Velká zeď“)	1979	Do roku 2050 zvýšit lesní pokryv severu o 36 mil. ha; koordinace stovek okresů.	Boj s desertifikací, větrem a písečnými bouřemi.
Projekt ochrany přírodních lesů	1998	Jeden z největších ekologických programů země; investice v řádu stovek mld. jüanů.	Ochrana ekologických funkcí a omezení těžby v přírodních lesích.
Grain to Green	2001	První fáze: 17,3 mil. ha zalesnění bezlesých hor a 14,7 mil. ha převodu zemědělské půdy; druhá fáze pokračuje.	Obnova půdy, omezení eroze, stabilizace krajiny.
Peking–Tchien-ťin proti písečným bouřím	2002	Celkem 75 okresů v pěti provinciích; investice desítek mld. jüanů.	Omezení prachu, větru a pohybu písku v okolí hlavního města.
Ochrana lesů ve středním a dolním toku Jang-c'-ťiang	1989	Více etap; miliony hektarů zalesnění v povodí Dlouhé řeky (Jang-c-tiang).	Ochrana vodního režimu, půdy a povodí.

Zdroj: Liu Chunyan, 2023: Introduction to China Forestry, NAFGA

PĚT HLAVNÍCH LESNICKÝCH PROJEKTŮ

Čínské lesnictví je formováno velkými státními programy. Jejich rozsah je pro evropské poměry mimořádný. Projekty ukazují, že lesnictví je zde nástrojem krajinného inženýrství: řeší erozi, vodu, písek, prach, povodně a regionální stabilitu.

HLAVNÍ PROVOZNÍ PROBLÉMY

Za úspěchem čínského zalesňování stojí i významná rizika. Prvním je kvalita nově založených porostů. Rychlá výsadba velkých ploch často vedla k jednodruhovým nebo málo diverzifikovaným porostům. Druhým problémem je nízká hektarová zásoba. Třetím je nerovnoměrná úspěšnost zalesňování v suchých, zasolených, erozních nebo desertifikovaných oblastech. Čtvrtým problémem je ochrana lesa. Velkoplošné plantáže vytvářejí vhodné podmínky pro gradaci škůdců a šíření chorob. V některých oblastech je významné také riziko požárů. Pátým problémem je personální a odborné zajištění. Tak rozsáhlé lesnické programy vyžadují

kvalifikované lesníky, taxonomy, pěstitele, fytopatology, entomology, půdoznalce, hydrology a specialisty na dálkový průzkum Země.

Čína proto masivně investuje do lesnického výzkumu, monitoringu a vzdělávání. Po období kvantitativního zalesňování přichází fáze, kdy bude rozhodovat kvalita porostů, jejich stabilita a schopnost dlouhodobě plnit ekologické i produkční funkce.

CO Z TOHO PLYNE PRO LESNICKOU PRAXI

Čínské lesnictví není vhodné ani idealizovat, ani podceňovat. Je to největší současný příklad plošné obnovy lesních a nelesních ekosystémů řízené státem. Dosáhlo mimořádných výsledků v růstu lesní plochy a zásoby. Současně však ukazuje, že samotné zalesnění není konečný cíl.

Pro lesnickou praxi jsou nejdůležitější čtyři závěry. Zaprvé, plocha lesa je pouze základní ukazatel. Bez hodnocení zásoby, přírůstu, druhové skladby, věkové struktury a stability porostu může být zavádějící.

Cí. Zadruhé, rychle založené monokultury mohou krátkodobě zvýšit lesnatost, ale dlouhodobě přinášejí rizika v ochraně lesa. Zatřetí, ekologické funkce lesa nabývají v krajinně strategického významu. Voda, půda, ochrana před erozí, stabilizace klimatu a biodiverzita nejsou vedlejší efekty, ale základní služby lesa. Začtvrté, rozhodujícím faktorem bude kvalita odborného řízení.

ZÁVĚR A POZVÁNÍ

Čína dnes ukazuje obrovský rozsah možností i rizik. V lesnictví dokázala proměnit plochu, ale nyní musí proměnit také kvalitu. Právě přechod od kvantity ke stabilitě bude nejdůležitější etapou jejího lesnického vývoje. Myslím si, že pro české lesníky je současná Čína ideálním místem pro spolupráci, výzkum, ale i zajímavým trhem pro naše produkty, služby a know-how. I proto pro naše české lesníky chystám misi za poznáním čínského lesnictví tak říkajíc in situ. Konkrétně v termínu 7.–21. září, cestu lze případně zkrátit a modifikovat od 14.–21. září. Více viz web: www.chinatura.cz/lesy

chinatura
travel agency

7. – 21. září 2026

HISTORICKY PRVNÍ ODBORNÁ SKUPINOVÁ EXPEDICE

Mise českých lesníků do Číny

Jedinečná příležitost poznat čínské lesnictví, správu krajiny a odbornou praxi na vlastní oči.

Unikátní projekt z České republiky

Exkluzivně pro odborníky z lesnictví

Počet míst omezen

Zjistit více >